

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>Система управління охороною праці</p>
	<p>Галузь знань: 27 Транспорт Спеціальність: 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</p> <p>Освітньо-професійна програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: третій</p> <p>Семестр: 5-й;</p> <p>Кількість кредитів: 3,0</p>
	<p>Викладач: Вернигора Віктор Дмитрович, к.т.н., доцент, викладач циклової комісії педагогічних дисциплін</p> <p>Електронна пошта: vernyhora.viktor@gmail.com</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова циклової комісії _____ Соснова М.А.

(підпис)

«___» _____ 20__ року

Гарант освітньої програми _____ О.П. Сакно

(підпис)

(ПІБ)

«___» _____ 20__ року

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: набуття здобувачем освіти компетентностей, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю, а саме: з управління охороною праці, удосконалення здатності виконувати розрахунки оцінювання ризиків в технологічному процесі в сфері охорони праці та здатності управляти комплексними діями та проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах, з обов'язковим урахуванням міжнародних та державних вимог щодо створення та функціонування системи управління охорони праці на рівні підприємства, району, селища (міста), регіону, галузі тощо; створювати для персоналу компоненти мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Завдання вивчення навчальної дисципліни - опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням вимог щодо забезпечення безпеки персоналу і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання щодо системи управління охороною праці на підприємстві, в галузі та захисту працівників в будь-яких виробничих та побутових ситуаціях відповідно до нормативних актів з охорони праці.

Пререквізити: Основи охорони праці, Основи маркетингу та менеджменту на транспорті, Статистика праці.

Постреквізити: Трудове право, Правове регулювання перевезень, виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, робота з книгою.

Форми та методи оцінювання: оцінювання: усний, письмовий, практична перевірка, методи самоконтролю, підсумковий контроль

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на

(ЗК)	основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК- 9. Навики здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-5. Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків. СК-9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень. СК-10. Здатність оцінювати та забезпечувати ергономічну ефективність транспортних технологій. СК-16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.
Ф	Програмні результати навчання
Результати навчання (ПР)	РН-1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ. РН-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій. РН-26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

При вивченні дисципліни «Система управління охороною праці» **студент повинен:**

знати:

- вимоги міжнародних стандартів до систем управління охороною праці та ризиком на підприємстві (в організації);
- структуру державного управління охороною праці;
- структуру галузевої, регіональної та місцевої систем управління охороною праці;
- порядок створення та функціонування системи управління охороною праці (СУОП) на підприємстві згідно вимогам українського законодавства;
- сучасні шляхи підвищення ефективності функціонування СУОП на підприємстві.

вміти:

- формувати принципи працезахоронної політики підприємства на основі державної політики;
- визначати цілі та завдання СУОП на підприємстві;

- розробляти стратегічний (перспективний) щорічний та оперативний плани реалізації працезахоронної політики;
- формувати працезахоронну свідомість персоналу;
- розробляти заходи стимулювання персоналу в галузі охорони праці;
- проводити ідентифікацію і оцінку рівня професійного ризику на робочому місці;
- визначати показники стану умов і безпеки праці;
- давати оцінку економічної ефективності СУОП підприємств.

Вивчення даної дисципліни призначено для опанування студентством базових знань та практичних навиків щодо систем управління безпекою праці. При цьому студенти отримують основи знань, щодо систем управління безпекою праці, а також знання, уміння, здатності щодо функцій управління діяльністю, які забезпечують системний підхід до виконання вимог відповідних нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання травматизму, профзахворювань, аварій та пожеж на виробництві.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (Л): 37 год.

Практичні заняття (ПР): 12 год.

ККР: 2 год.

Самостійна робота (СР): 39 год.

3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
1	Тема 1. Система управління охороною праці. Функції управління охороною праці. Структура управління охороною праці. Практична робота №1.	Визначення мети і об'єкта управління, завдань і заходів з охорони праці, функцій і методів управління. Суб'єкт управління в СУОП. Основні елементи СУОП. Функції управління охороною праці. Планування робіт з охорони праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 2. Міжнародне співробітництво в сфері охорони праці.	Цілі міжнародного законодавства з охорони праці. Принципи охорони праці також відображені в законодавстві Євросоюзу, Соціальний діалог в Європейському Союзі й Україні.	Обговорення, презентації, доповіді.

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
2	Тема 3. Державне управління та нагляд за станом охорони праці. Практична робота № 2.	Органи і основні принципи державного нагляду за охороною праці. Організація і структура державного нагляду за охороною праці. Галузеве і регіональне управління охороною праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 4. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці.	Типове положення та Положення про роботу уповноважених з питань охорони праці. Права уповноважених і найманих працівниками осіб з питань охорони праці.	Обговорення, презентації, доповіді.
3	Тема 5. Служба охорони праці. Основні положення.	Структура і чисельність служби охорони праці. Основні завдання служби охорони праці. Функції служби охорони праці. Повноваження і права служби охорони праці.	Обговорення, презентації, доповіді, робота з книгою.
	Тема 6. Комісія з питань охорони праці. Основні положення.	Умови створення і склад комісії з питань охорони праці. Основні завданнями і права комісії.	Обговорення, презентації, доповіді.
	Тема 7. Розслідування нещасних випадків.	Поняття про виробничий травматизм, професійні захворювання, їх розслідування та облік. Методи аналізу травматизму. Причини виробничого травматизму та проф. захворювань.	Обговорення, презентації, доповіді.
	Тема 8. Центральні органи управління охороною праці.	Система державного управління охороною праці в Україні. Органи державного нагляду за охороною праці. Державна політика в галузі охорони праці	Обговорення, презентації, доповіді, робота з книгою.
	Тема 9. Управління охороною праці на	Об'єкт управління охороною праці на регіональному рівні.	Обговорення, презентації,

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	регіональному рівні.	Основні завдання з управління охороною праці на регіональному рівні. Основні функції служби охорони праці разом з іншими структурними підрозділами державної адміністрації.	доповіді.
4	Тема 4. Законодавство України щодо організації служби охорони праці.	Закони України «Про охорону праці», КЗпП, Закон України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування і ін..	Обговорення, презентації, доповіді
5	Тема 10. Основні функції управління охороною праці на підприємстві.	Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства.	Обговорення, презентації, доповіді.
	Тема 11. Внутрішній аудит систем управління охороною праці.	Мета та основні завдання аудиту з охорони праці та промислової безпеки. Етапи внутрішнього аудиту.	Обговорення, презентації, доповіді
6	Тема 12. Нормативно-правова база організації системи управління охороною праці на підприємстві. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці на виробництві. Практична робота № 3.	Правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи з охорони праці, що діють на підприємстві. Типове положення про навчання з питань охорони праці. Навчання з питань охорони праці при прийманні на роботу, в процесі роботи та навчанні. Інструктажі з питань охорони праці.	Обговорення, презентації, доповіді, робота з книгою
7	Тема 13. Атестація робочих місць за умовами праці в системі управління охороною праці підприємства. Відшкодування збитку потерпілим	Мета і завдання атестації робочих місць. Періодичність проведення атестації. Порядок проведення. Виявлення факторів і причин виникнення несприятливих умов праці. Оцінка умов праці на	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	від нещасного випадку. Практична робота № 4, 5.	робочих місцях. Розрахунок штучного освітлення робочих місць. Страхові виплати. Визначення ступеню втрати працездатності потерпілим. Тимчасове переведення потерпілого на легшу, нижче оплачувану роботу.	
	Тема 14. Порядок огляду місця, де стався нещасний випадок	План розслідування нещасного випадку. Порядок огляду місця, де стався нещасний випадок.	Обговорення, презентації, доповіді
8	Тема 15. Аналіз та профілактика виробничого травматизму на підприємстві. Практична робота № 6.	Загальні положення та визначення. Методи дослідження та аналізу виробничого травматизму. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Розслідування та облік нещасних випадків. Аналіз статистичного матеріалу по травматизму.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 16. Вимоги безпеки до виробничого обладнання та технологічних процесів.	Загальні вимоги виробничої безпеки. Безпека виробничого обладнання. Безпека виробничих процесів. Безпека виконання робіт.	Обговорення, презентації, доповіді
	Тема 17. Фонд соціального страхування від нещасних випадків	Склад правління Фонду соціального страхування. Фінансування Фонду соціального страхування від нещасних випадків. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків.	Обговорення, презентації, доповіді
	Тема 18. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.	Поняття та необхідність загально-обов'язкового державного соціального страхування. Види загальнообов'язкового державного соціального	Обговорення, презентації, доповіді

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
		страхування. Страховий ризик. Страхові випадки.	
10			Екзамен

4 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Одарченко М.С., Одарченко А.М., Степанов В. І., Черненко Я. М. Основи охорони праці: підручник. Х. : Стиль-Издат, 2017. 334 с.
2. Гогіташвілі, Г.Г., Карчевські Є.Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 367 с.
3. Конституція України, ВР України, від 28.06.1996, № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року N2222-IV).
4. Закон України «Про охорону праці» № 2695-ХІІ від 14.10.92 р. (із змінами та доповненнями).
5. Кодекс законів про працю України, у редакції Закону України від 15.12.93 р. № 3694-ХІІ (із змінами та доповненнями).
6. Березуцький В.В. Основи професійної безпеки та здоров'я людини. - НТУ «ХП», Харків : ФОП Панов А.М., 2018. 553с.
7. Шашула О.М. Системи моніторингу охорони праці у країнах Європейського Союзу. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1 (52). С.1-6
8. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT). [Чинний від 01.01.2021].

Допоміжна

1. Пістун І.П. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): навч. посіб. Львів: «Тріада плюс», 2018. 648 с.
2. Пістун І.П. Охорона праці (практикум): навч. посіб. Львів: «Тріада плюс», 2019. 436 с.
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2014. 408 с.
4. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та інші. Основи охорони праці. Підручник. К.: Основа, 2011. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.

5. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.

6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.

7. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» <http://www.nau.ua/>.

5 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний

університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvithogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ECTS			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ECTS	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє		

Сума балів за всі види навчальної	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
		достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Максимальна кількість балів, які отримують студенти з урахуванням критеріїв оцінювання результату наступна.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 (Поточне тестування та самостійна робота) (100 балів)								Сума за модулі	Екзамен
Змістовий модуль 1								100	100
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (32 балів)									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
4	4	4	4	4	4	4	4		
Практичні заняття (12 балів)									
Пр1				Пр2					
6				6					
Змістовий модуль 2									
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (28 балів)									
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			
4	4	4	4	4	4	4			
Практичні заняття (18 балів)									
Пр3		Пр4			Пр5				
6		6			6				
ККР – (10 бали)									

Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметична результатів загальної суми змістових модулів та екзамену.